

Programul de formare profesională continuă a fost actualizat în conformitate cu Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă a cadrelor didactice (Ordin MECC, nr. 92 din 30.01.2019) în cadrul ședinței Consiliului Științifico-Didactic al IȘE din 31.01. 2019 în baza Programului de FPC la specialitatea: Învățământ primar, coordonat de MECC în 29.12.2017.

Autori:

Pascari Valentina, dr., conf.univ.

Andrițchi Viorica, dr. hab, conf. univ.

Cucer Angela, dr., confer. univ. cercet.

Panciuc Zinaida, lector universitar

Șpac Silvia, dr., lector universitar

Recenzenți:

1. Pogolșa Lilia, dr. hab., prof.univ.

2. Vicol Nelu, dr. în fil., conf.univ.

Notă explicativă

1. Concepția și destinația programei

Formarea cadrelor didactice din învățământul primar semnifică o activitate didactică și psihopedagogică desfășurată ca fiind necesitate raportată, indiferent de situații, la idealul educațional, deoarece realitatea pedagogică însăși trebuie concepută prin prisma aspirațiilor și valorilor și orientate spre viitor, personalitatea însăși fiind definită drept ideal al educației și maximum de desăvârșire într-o ființă umană, a originalității sale specifice, în cadrul principiului social, principiu prin care înțelegem armonia productivă cu mediul.

Programul de formare profesională continuă se axează pe valorizarea entității învățământului primar conforme Curriculumului respectiv și pe aplicarea acestora în acțiuni didactice și competitive cu referire la proiecția profilului și personalității școlarului mic dotat cu un set de valori și aspirații sociale și de integrare, promotor al valorilor general-umane, naționale și personale, capabil să se implice activ în luarea deciziilor.

2. Scopul Programului de formare continuă se identifică în dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice din învățământul primar din perspectiva formării competențelor specifice ale școlarului mic și promovarea valorilor educaționale în dezvoltarea personalității elevului.

3. Domeniul de activitate al cadrelor didactice.

Cadrelor didactice formate sunt angajate în calitate de învățători.

4. Finalitățile Programului conform Ghidului utilizatorului ECTS:

Dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice care vizează:

- valorificarea strategiilor și tehnologiilor educaționale pentru realizarea calitativă a prevederilor curriculumului modernizat la *Învățământul primar*, din perspectiva pedagogiei competențelor;
- valorificarea modelelor de proiectare didactică constructivistă;
- desfășurarea unui proces de predare-învățare interactivă, centrată pe formare de competențe;
- promovarea diverselor modalități de activizare a elevilor în cadrul lecției;
- evaluarea rezultatelor școlare în contextul pedagogiei competențelor;
- promovarea activă a valorilor postmodernismului în educație;
- promovarea metodelor și tehnicilor de comunicare interpersonală pentru integrarea eficientă în mediul educațional;
- valorificarea reperelor praxiologice moderne ale activităților educative;
- valorificarea legităților psihosociale ale educației moderne;
- valorificarea reperelor praxiologice ale brandingului personal și profesional.

5. Condițiile de realizare a Programei:

Mijloace de formare: În vederea desfășurării cu succes a programului vor fi utilizate resursele spațiale ale IȘE (sălile de curs); computere; tabla interactivă, proiectorul multimedia; TV; acces la internet, copiatoare; suporturi de curs etc.

Metode de formare: training-ul, prelegerea, conversația euristică, brainstormingul, dezbateră, problematizarea, studiul de caz, explozia stelară, jocul de rol, modelarea, simularea de situații, metoda construcțiilor de modele, metoda proiectului, metoda obstacolelor, lucrul cu suportul de curs, ghidarea etc.

Resurse de timp: 3 săptămâni.

Forme și modalități de evaluare: Se vor promova diverse modalități de evaluare inițială, formativă și sumativă.

6. Echipa de formare:

- (a) Colaboratorii angajați la *Catedra Învățământ primar și Educație timpurie*;
Colaboratori ai IȘE;

Responsabili din cadrul MECC;

Personal de sprijin (Secția Managementul Formării Profesionale și Asigurarea Calității; Centrul Tehnologii Informaționale; Contabilitatea, etc.).

Cadre didactice din instituțiile universitare, din învățământul primar din municipiu.

7. Grupul țintă: învățătorii din învățământul primar (*în școala națională*).

8. Planul de învățământ

Notă. Programul este elaborat în contextul respectării raportului: 30% - ore teoretice, 60% - ore practice și 10% - ore evaluare / schimb de experiență.

a) Calendarul activităților

Săptămâna întâia	Săptămâna a doua	Săptămâna a treia
Timpul didactic: 5 zile, 50 de ore	Timpul didactic: 5 zile, 50 de ore	Timpul didactic: 5 zile, 50 de ore

b) Design-ul Planului de învățământ

Nr. d/o	Denumirea modulului	Total ore	Numărul de ore de studiu			Forma de evaluare
			Inclusiv pe tipuri de activități		Lucrul individual	
			Prelegeri	Lecții practice		
MODULUL A: Didactici ale disciplinelor școlare la învățământul primar		300	20	55	225	Proiect metod./ didactic
I.	<i>Didactica Limbii și Literaturii române</i>	68	6	7	55	Chestionar
1.	Tendințe moderne în didactica limbii române	12	2	-	10	
2.	Integrarea intra- și inter-disciplinară în contextul formării competențelor la limba română	20	2	2	16	
3.	Proiectarea didactică din perspectiva învățării constructiviste	20	-	4	16	
4.	Instrumente de evaluare criterială adecvată diferitor tipuri de evaluare la limba și literatura română	16	2	1	13	
5.	Evaluare/Schimb de experiență					
II.	<i>Didactica Matematicii</i>	56	4	10	42	Chestionar
1.	Metodologia formării competențelor specifice disciplinei <i>matematica</i>	14	2	2	10	
2.	Strategii de formare a competențelor de rezolvare a problemelor simple și compuse	22	2	4	16	
3.	Modele optime de structurare a lecției de matematică	10	-	2	8	
4.	Instrumente de evaluare criterială prin descriptorii la <i>matematică</i>	10	-	2	8	
5.	Evaluare/Schimb de experiență					
III.	<i>Educația plastică</i>	26	2	4	20	Chestionar
1.	Strategii și tehnologii didactice moderne de formare a competențelor în cadrul lecțiilor de educație plastică tehnologică	14	2	2	14	
2.	Aspecte metodologice de structurare a lecțiilor de <i>Educație plastică</i> și <i>Educație tehnologică</i>	12	-	2	6	

3.	Evaluare/Schimb de experiență					
IV.	<i>Aspecte didactice la Științe</i>	20	2	2	16	Chestionar
1.	Strategii didactice moderne convergente dezvoltării competențelor în contextul disciplinei Științe. Managementul lecției.	10	2	-	8	
2.	Utilizarea instrumentelor de evaluare criterială adecvată diferitor tipuri de evaluare la Științe.	10	-	2	8	
3.	Evaluare/Schimb de experiență					
V.	<i>Didactica Educației fizice</i>	28	2	4	22	Chestionar
1.	Metodologia formării competențelor specifice disciplinei de educație fizică	10	-	2	8	
2.	Referențialul de evaluare: corelarea standarde de eficiență – competențe școlare	8	2	-	6	
3.	Organizarea și planificarea managerială a lecției	10	-	2	8	
4.	Evaluare/Schimb de experiență					
VI.	<i>Metodologia de formare a competențelor specifice Educației socioumaniste</i>	44	2	8	34	Chestionar
1.	Strategii de formare a competențelor specifice disciplinei <i>Istorie</i>	14	2	2	10	
2.	Abordarea constructivistă a lecției de istorie	10	-	2	8	
3.	Proiectarea dimensiunii <i>Educația moral-spirituală</i>	10	-	2	8	
4.	Strategii didactice specifice educației moral-spirituale	10	-	2	8	
5.	Evaluare/Schimb de experiență					
VI I.	<i>Didactica disciplinei Dezvoltare personală</i>	36	2	8	26	Chestionar
1.	Tendințe moderne în didactica disciplinei	14	2	2	10	
2.	Strategii interactive de predare – învățare specifice disciplinei	12	-	4	8	
	Evaluarea criterială prin descriptorii la disciplina <i>Dezvoltare personală</i> .	10	-	2	8	
3.	Evaluare/Schimb de experiență					
VI II.	<i>Managementul lecției moderne în învățământul primar</i>	22	-	12	10	Chestionar
1.	Bune practici de organizare și implementare a curriculumului în învățământul primar: managementul lecției moderne	18	-	10	8	
2.	Schimb de experiență					
IX.	<i>Relații de continuitate: educație timpurie-învățământ primar</i>	4	-	2	2	
MODULUL B: Psihopedagogie		180	14	31	135	Chestionar
I.	<i>Continuitate și complementaritate în procesul ECD</i>	40	4	6	30	
1.	Specificul implementării metodologiei evaluării criteriale prin descriptorii (cl. I-IV-a)	24	2	4	18	
2.	Evaluarea criterială prin descriptorii: de la diagnosticare la ameliorare. Centrarea evaluării pe rezultatele pozitive	16	2	2	12	

II.	<i>Repere pedagogice în formarea atitudinilor elevilor</i>	22	2	5	15	
1.	Cultivarea atitudinilor în procesul educațional	10	2	2	6	
2.	Problematika formării atitudinilor în cadrul disciplinelor școlare	8	-	2	6	
3.	Formarea atitudinilor în cadrul activităților educative	4	-	1	3	
III	<i>Modalități de eficientizare a relațiilor interpersonale la nivel micro și macro social (clasă, școală, societate)</i>	38	4	4	30	
1.	Comunicarea interpersonală: forme, procedee, finalități.	16	2	2	12	
2.	Strategii de diminuare privind agresivitatea personală și socială.	8	-	2	6	
3.	Dependențele: clasificări, particularități, intervenții. Profilaxia dependențelor.	14	2	-	12	
4.	Evaluare/Schimb de experiență					
IV	<i>Asigurarea climatului psihologic în mediul educațional</i>	40	4	6	30	
1.	Aspecte psihopedagogice ale incluziunii copiilor în mediul educațional	16	2	4	12	
2.	Condițiile și formele de manifestare a climatului psihologic (conflictele, coeziunea, comunicarea, nivelul de conducere în activitatea cadrului didactic/managerial).	16	2	-	12	
3.	Modalități psihologice de creare a climatului psihologic prietenos/favorabil procesului educațional.	8	-	2	6	
	Evaluare/Schimb de experiență					
V.	<i>Reglarea / autoreglarea afectivă prin prisma inteligenței emoționale. Metode și tehnici de comunicare interpersonală în mediul educațional</i>	40	-	10	30	
1.	Competența interpersonală și îmbunătățirea ei prin dezvoltarea inteligenței emoționale.	8	-	2	6	
2.	Corelația tridimensională a reglajului afectiv. Tehnici, modalități de reglare/autoreglare afectivă.	8	-	2	6	
3.	Metode de depășire a barierelor psihosociale și instaurarea echilibrului emoțional.	8	-	2	6	
4.	Abilitățile specifice comunicării interpersonale în mediul educațional	8	-	2	6	
5.	Stil de comunicare didactică. Metode și tehnici de asigurare a condițiilor de eficientizare a comunicării interpersonale în mediul educațional	8	-	2	6	
	Evaluare/Schimb de experiență					
MODULUL C: Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație		60	4	11	45	Chestionar

1.	Aplicații ale Microsoft Word	8	-	2	6	
2.	Lecții interactive în Power Point	8	-	2	6	
3.	Softuri educaționale la disciplină. Tabla interactivă	24	4	2	18	
4.	Platforme E-learning. Paginile web	12	-	3	9	
5.	Evaluare/ Schimb de experiență	8	-	2	6	
MODULUL D: BRANDING profesional		60	4	11	45	Chestionar
I.	Identitatea profesională a cadrului didactic	20	2	3	15	
1.	Valorile - sistem de referință în activitatea și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice	8	2	-	6	
2.	Imaginea de sine și identitatea profesională a cadrului didactic	4	-	1	3	
3.	Modalități de dezvoltare profesională a cadrelor didactice. Traseul de dezvoltare profesională a cadrelor didactice.	8	-	2	6	
	Evaluare/Schimb de experiență					
II.	Dezvoltarea personală a cadrului didactic prin autoeficacitate și automotivare	40	2	8	30	
1.	Credibilitatea profesională: prezența profesională, competența profesională, tactul pedagogic și social	8	2	-	6	
2.	Dezvoltarea personală a cadrului didactic: concepte, componente	8	-	2	6	
3.	Sursele autoeficacității: persuasiunea verbală, starea fiziologică și psihologică, experiența anterioară, învățarea pe tot parcursul vieții	8	-	2	6	
4.	Dimensiunile autoeficacității: fizică, mentală, socială/emoțională, culturală, spirituală	4	-	2	6	
5.	Condițiile automotivării cadrului didactic. Metoda 7 de „C” ai încrederii	8	-	2	6	
	Evaluare/Schimb de experiență					
Total general:		600	42	108	450	

9. Bibliografie selectivă:

1. Codul Educației al Republicii Moldova. Monitorul Oficial. nr. 152 din 17.07.2014.
2. Curriculum Național. Învățământul primar,. Coordonatori naționali: A. Cutasevici, V. Crudu. Chișinău, 2018.
3. Chid de implementare a Curriculumului pentru Învățământul primar, Chișinău, 2018.
4. Cerghit I., Metode de învățământ, Iași: Editura Polirom, 2011.
5. Calistru R., Specificul evaluării activităților artistico – plastice la etapa învățământului primar. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Evaluarea în sistemul educațional: deziderate actuale”. Chișinău: IȘE, 2017, p.123-127.
6. Handrabura,L., Grîu. N., Șpac, S. Educație pentru Media (cl.a III-IV-a) auxiliar didactic pentru învățători și elevi. Chișinău: „Tipografia Centrală”, 2017.
7. Marin, M. Didactici interactive în învățământul primar. Suport de curs.Chișinău,2014, 133 p.
8. Marin,M., ș. a. Evaluare criterială prin descriptori în învățământul primar. Manualul formatorului. Chișinău: Învățătorul modern, 2016. 52 p., 62 p.

9. Marin M. (Coord.). Hadîrcă, M., Autori: Callo, T., Cazacu T., Hadîrcă, M. [et al.]. Cadrul de referință privind formarea vorbitorului cult de limba română (vorbitori nativi și alolingvi). Studii de analiză și sinteză. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2017 (Tipogr. „Impressum”) – 186 p. http://ise.md/uploads/files/1518693891_cadrul_de_referinta.pdf
10. Marin M., Crudu V., Ursu L. [et al.]; Repere privind asigurarea continuității la nivelul clasei a IV-V-a din perspectiva Evaluării criteriale prin Descriptori. (Coordonatori științifici L. Pogolșa, M. Marin, L. Ursu)., Chișinău, 2018.
11. Materialele Conferinței Științifice Internaționale a Institutului de Științe ale Educației „Evaluarea în sistemul educațional: deziderate actuale”, 9-10 noiembrie, Chișinău: Print Caro 2017.
12. Materialele Conferinței Științifice Internaționale consacrate aniversării a 75 de ani de activitate. /coord. șt. L.Pogolșa [et.al.], Chișinău: IȘE (Tipogr. „Impressum”), 2016.
13. Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Curriculumul școlar: provocări și oportunități de dezvoltare”, Chișinău, IȘE, 7-8 decembrie, 2018.
14. Nadeau M., 120 de jocuri sportive. Polirom, Iași, 2016.
15. Pogolșa, L.(coord.); Marin, M.; au colab.: State D. [et al.]; *Evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar. Clasa a 2-a: Ghid metodologic, IȘE, 2016.*
16. Pogolșa, L.(coord.); Marin, M.; au colab.: State D. [et al.]; *Evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar. Clasa a 3-a. Ghid metodologic.* Institutul de Științe ale Educației, IȘE, 2017, 64 p.
17. Pogolșa, L.(coord.); Marin, M.; au colab.: State D. [et al.]; *Evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar. Clasa a 4-a. Ghid metodologic.* Institutul de Științe ale Educației, IȘE, 2018, 64 p.
18. Pogolșa, L.(coord.); Marin, M.; au colab.: State D. [et al.]; *Evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar. Clasa a 2-a. Ghid metodologic. Ediție revăzută și actualizată.* Institutul de Științe ale Educației. 120 p.
19. Pogolșa, L.(coord.); Marin, M.; au colab.: State D. [et al.]; *Evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar. Clasa 1. Ghid metodologic. Ediție revăzută și actualizată.*
20. Pogolșa, L.(coord.); Marin, M.; au colab.: State D. [et al.]; *Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori. Clasa a 3-a.* Institutul de Științe ale Educației. 61 p.
- Pogolșa, L.(coord.); Marin, M.; au colab.: State D. [et al.]; *Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori. Clasa a 2-a.* Institutul de Științe ale Educației. 61 p
21. Pogolșa, L.(coord.); Marin, M.; au colab.: State D. [et al.]; *Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori. Clasa 1.* Institutul de Științe ale Educației. 61 p.
22. Pascari V. Continuitatea în formarea compet. de învățare la copiii de 6-8 ani, Chișinău, 2009.
23. Pascari V. Evaluarea criterială prin descriptori: viziuni și perspective de implementare în învățământul primar. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale consacrate aniversării a 75 de ani de activitate, 20-21 octombrie, Chișinău: IȘE, 2016, p. 94-97.
24. Repere metodologice de organizare a procesului educațional în învățământul primar (scrisoare metodică) M.E., anul de studii 2017-2018.
25. Standardele de eficiență a învățării la limba și literatura română. Standarde de eficiență a învățării. Ch: Editura Lyceum, 2012. 232 p.

Notă: *Bibliografia specifică este vizualizată în corpusul Curriculumului de formare profesională continuă la cele 4 module structurate în Planul de învățământ.*

Planul de învățământ al Programului finalizează cu evaluarea competențelor cadrelor didactice în baza elaborării și prezentării Proiectului metodologic/ didactic.

În context se aplică și evaluările curente și formative pe module/compartimente ale Planului de învățământ în baza chestionarului, testului etc.

Programul a fost examinat în ședința Catedrei *Învățământ Primar și Educație Timpurie*, proces verbal nr. 1 din 31 ianuarie, 2019.

Valentina Pascari, dr.cofer. univ.,
Șefa Catedrei *Învățământ Primar*
și *Educație Timpurie*